KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2022/1193

(2022. gada 11. jūlijs),

ar ko nosaka pasākumus *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014 izskaušanai un izplatības novēršanai

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK ([1]), un jo īpaši tās 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu un c)–h) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Regula (ES) 2016/2031 nosaka pamatu Savienības tiesību aktiem par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem. Tā kā ar minēto regulu ir noteikts jauns noteikumu kopums, ar to no 2022. gada 1. janvāra atceļ vairākus tiesību aktus, kuru pamatā bija iepriekšējie nozares noteikumi.

(2) Viens no šiem atceltajiem tiesību aktiem ir Padomes Direktīva 98/57/EK ([2]), ar ko noteikti pasākumi pret kaitīgo organismu *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996, kuru vēlāk pārdēvēja par *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014 ("attiecīgais kaitīgais organisms"), kas ir kartupeļu tumšās gredzenpuves izraisītājs.

(3) Turklāt kopš minētās direktīvas pieņemšanas ir notikušas jaunas zinātniskās norises saistībā ar attiecīgā kaitīgā organisma bioloģiju un izplatību un ir izstrādātas jaunas testēšanas metodes tā noteikšanai un identifikācijai, kā arī metodes tā izskaušanai un izplatības novēršanai.

(4) Tāpēc ir lietderīgi pieņemt jaunus pasākumu attiecībā uz *Solanum tuberosum* L. augiem (kartupeļiem), izņemot sēklas, un *Solanum lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw augiem (tomātiem), izņemot augļus un sēklas ("attiecīgie augi"), lai izskaustu attiecīgo kaitīgo organismu gadījumā, ja tā klātbūtne tiek konstatēta Savienības teritorijā, un novērstu tā izplatību. Tomēr atsevišķi pasākumi, kas noteikti Direktīvā 98/57/EK, jo īpaši tie, kas attiecas uz attiecīgā kaitīgā organisma izskaušanu un izplatības novēršanu, joprojām ir piemēroti un tāpēc būtu jāparedz.

(5) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāveic ikgadēji apsekojumi, lai noteiktu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni attiecīgajos augos to teritorijā nolūkā nodrošināt pēc iespējas efektīvāku un agrīnu šā kaitīgā organisma noteikšanu. Ikgadējo apsekojumu noteikumi būtu jāpielāgo attiecīgo augu paredzētajam izmantojumam, lai nodrošinātu, ka vizuālās apskates, paraugu ņemšana un testēšana notiek katram augam un tā izmantojumam vispiemērotākajā laikā un visatbilstošākajos apstākļos.

(6) Ja ir aizdomas par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni, attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu jāveic testēšana saskaņā ar starptautiskiem standartiem, lai apstiprinātu vai izslēgtu šādu klātbūtni.

(7) Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne tiek apstiprināta, attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu nekavējoties jāveic atbilstoši pasākumi tā izskaušanai un turpmākas izplatības novēršanai. Pirmajam no šiem pasākumiem vajadzētu būt norobežotas teritorijas izveidei.

(8) Būtu jāparedz arī turpmāki izskaušanas pasākumi. Attiecīgie augi, kas noteikti par inficētiem ar attiecīgo kaitīgo organismu, nebūtu jāstāda Savienības teritorijā, un attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, ka attiecīgie inficētie augi tiek iznīcināti vai citādi likvidēti apstākļos, kas novērš attiecīgā kaitīgā organisma izplatību. Būtu jāparedz konkrēti pasākumi attiecībā uz testēšanu, paraugu ņemšanu un uz vietas veicamajām darbībām, lai

([1]) OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.

([2]) Padomes Direktīva 98/57/EK (1998. gada 20. jūlijs) par *Ralstonia Solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* apkarošanu (OV L 235, 21.8.1998., 1. lpp.).

nodrošinātu, ka nepastāv nosakāms risks, ka attiecīgais kaitīgais organisms varētu izplatīties. Būtu jāparedz konkrēti pasākumi, lai novērstu attiecīgā kaitīgā organisma izplatību ārpus norobežotajām teritorijām ar inficētiem virszemes ūdeņiem vai kultivētiem vai savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugiem.

(9) Šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, lai nodrošinātu, ka to piemēro, cik drīz vien iespējams pēc Direktīvas 98/57/EK atcelšanas.

(10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu nosaka pasākumus, kas veicami, lai izskaustu kartupeļu tumšās gredzenpuves izraisītāju *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996, emend. Safni *et al.* 2014 un novērstu tā izplatību Savienības teritorijā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "attiecīgais kaitīgais organisms" ir *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014;

2) "attiecīgie augi" ir *Solanum tuberosum* L. augi (kartupeļi), izņemot sēklas, un *Solanum lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw augi (tomāti), izņemot augļus un sēklas;

3) "nakteņu dzimtas saimniekaugi" ir savvaļas un kultivēti *Solanaceae* augi;

4) "pašizsējas attiecīgie augi" ir attiecīgie augi, kas izsējušies audzēšanas vietās, tos nestādot;

5) "bumbuļi, ko paredzēts stādīt to audzēšanas vietā" ir bumbuļi, kas tiek audzēti konkrētā audzēšanas vietā un kam ir paredzēts pastāvīgi palikt šajā vietā, un ko nav paredzēts sertificēt.

3. pants

Ikgadējie apsekojumi

1. Kompetentās iestādes veic ikgadējus apsekojumus, lai noteiktu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni attiecīgajos augos to teritorijā, virszemes ūdeņos, ko izmanto attiecīgo augu apūdeņošanai, un šķidrajos atkritumos, saskaņā ar šādām prasībām:

a) attiecībā uz bumbuļiem, kas nav paredzēti stādīšanai, apsekojumi ietver:

   i) paraugu ņemšanu no glabāšanā esošajām bumbuļu partijām vai no augošajiem kultūraugiem pēc iespējas vēlāk starp lakstu nokalšanu un ražas novākšanu;

   ii) augošo kultūraugu vizuālu apskati, ja ir iespējams vizuāli identificēt attiecīgā kaitīgā organisma simptomus, un griezto bumbuļu vizuālu apskati gadījumos, kad šāda apskate ir piemērota, lai atklātu attiecīgā kaitīgā organisma simptomus;

b) attiecībā uz stādīšanai paredzētiem bumbuļiem, izņemot tos, ko paredzēts stādīt to audzēšanas vietā, apsekojumos sistemātiski ietver augošo kultūraugu un glabāšanā esošo partiju vizuālu apskati, paraugu ņemšanu noliktavā vai paraugu ņemšanu no augošajiem kultūraugiem pēc iespējas vēlāk starp lakstu nokalšanu un ražas novākšanu;

c) attiecībā uz bumbuļiem, ko paredzēts stādīt to audzēšanas vietā, apsekojumus veic, pamatojoties uz identificēto risku attiecībā uz attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni, un tie ietver:

i) paraugu ņemšanu no glabāšanā esošajām bumbuļu partijām vai no augošajiem kultūraugiem pēc iespējas vēlāk starp lakstu nokalšanu un ražas novākšanu;

ii) augošo kultūraugu vizuālu apskati, ja ir iespējams vizuāli identificēt attiecīgā kaitīgā organisma simptomus, un griezto bumbuļu vizuālu apskati gadījumos, kad šāda apskate ir piemērota, lai atklātu attiecīgā kaitīgā organisma simptomus;

d) attiecībā uz tomātu augiem apsekojumi ietver vismaz augošo kultūraugu vizuālu apskati piemērotos laikos pārstādīšanai paredzētu augu audzēšanas vietā;

e) attiecībā uz nakteņu dzimtas saimniekaugiem, kas nav attiecīgie augi, un virszemes ūdeņiem un šķidrajiem atkritumiem apsekojumus veic saskaņā ar atbilstošām metodēm, un attiecīgā gadījumā ņem paraugus.

2. Ņemto paraugu skaits, izcelsme un paraugu ņemšanas laiks pamatojas uz iedibinātiem zinātniskiem un statistikas principiem un attiecīgā kaitīgā organisma bioloģiju, ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu konkrētās kartupeļu un tomātu ražošanas sistēmas.

3. Dalībvalstis ik gadu līdz 30. aprīlim paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm iepriekšējā kalendārajā gadā veikto ikgadējo apsekojumu rezultātus. Minēto apsekojumu rezultātus tās paziņo saskaņā ar II pielikumā doto veidni.

4. pants

Pasākumi gadījumā, ja ir aizdomas par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni

1. Kompetentā iestāde nodrošina, ka paraugiem, kas ņemti apsekojumu nolūkā, tiek veikti noteikšanas testi, kas minēti I pielikuma 2.1. punktā.

2. Līdz noteikšanas testu rezultātu saņemšanai kompetentā iestāde:

a) aizliedz attiecīgo augu apriti no visiem kultūraugiem, to partijām vai sūtījumiem, no kuriem ņemti paraugi, izņemot tās kontrolē esošos attiecīgos augus, attiecībā uz kuriem ir konstatēts, ka nav nosakāma riska, ka attiecīgais organisms varētu izplatīties;

b) noskaidro klātbūtnes, par kuru ir aizdomas, izcelsmi;

c) veic visu attiecīgo augu (izņemot augus, kuri minēti a) apakšpunktā), kuri tiek audzēti audzēšanas vietā un no kuriem ņemti a) apakšpunktā minētie paraugi, aprites oficiālu kontroli;

d) aizliedz izmantot virszemes ūdeņus attiecīgajiem augiem vai citiem kultivētiem nakteņu dzimtas saimniekaugiem, līdz attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne virszemes ūdeņos tiek apstiprināta vai izslēgta, izņemot, ja tā atļauj izmantot virszemes ūdeņus tomātiem un citiem kultivētiem nakteņu dzimtas saimniekaugiem, ko audzē siltumnīcās, ar nosacījumu, ka ūdens ir dezinficēts, izmantojot atbilstošas metodes, ko apstiprinājusi kompetentā iestāde.

3. Līdz noteikšanas testu rezultātu saņemšanai kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek paturēti un pienācīgi saglabāti visi turpmāk minētie elementi:

a) visi atlikušie bumbuļi, no kuriem ņemti paraugi, un, ja vien iespējams, visi atlikušie augi, no kuriem ņemti paraugi,

b) atlikušo attiecīgo augu ekstrakti, iegūtais ģenētiskais materiāls (DNS) un sagatavotais papildu materiāls testam;

c) attiecīgā gadījumā – baktēriju tīrkultūras;

d) visa attiecīgā dokumentācija.

4. Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne tiek apstiprināta saskaņā ar I pielikuma 1.1. punktu, kompetentā iestāde nodrošina, ka apsekojumu vajadzībām ņemtajiem paraugiem tiek veikti I pielikumā minētie testi, lai apstiprinātu vai izslēgtu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni.

5. pants

Pasākumi gadījumā, ja ir apstiprināta attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne

1. Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta saskaņā ar I pielikuma 1.2. punktu, piemēro 2.–6. punktu.

2. Ja ir apstiprināta attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne uz attiecīgajiem augiem, kompetentā iestāde nekavējoties veic šādus pasākumus:

a) veic izmeklēšanu, lai noskaidrotu infekcijas apmēru un primāro(-os) avotu(-us) saskaņā ar III pielikumu, turpinot testēšanu saskaņā ar 4. panta 1. punktu vismaz visiem klonāli saistītajiem stādīšanai paredzēto bumbuļu krājumiem;

b) nosaka norobežotu teritoriju, kas ietver vismaz invadēto zonu un visus šos elementus:

   i) attiecīgie augi, sūtījumi un/vai partijas, transportlīdzekļi, konteineri, glabātavas vai to daļas, no kurām ņemti inficēto attiecīgo augu paraugi, un jebkādi citi priekšmeti, tostarp saiņošanas materiāls, kā arī iekārtas, kas izmantotas šo attiecīgo augu audzēšanai, transportēšanai vai uzglabāšanai, un – attiecīgā gadījumā – audzēšanas vieta(-as) vai ražošanas platība(-as), kurā(-ās) šie attiecīgie augi audzēti vai novākti;

   ii) visu veidu priekšmeti, kas minēti i) apakšpunktā un kas, ņemot vērā IV pielikuma 1. punktā uzskaitītos elementus, noteikti par iespējami inficētiem ar attiecīgo kaitīgo organismu, jo pirms vai pēc ražas novākšanas vai vienlaicīgas ražošanas, apūdeņošanas vai apsmidzināšanas laikā notikusi saskare ar inficētajiem attiecīgajiem augiem;

c) ja tas nepieciešams fitosanitārā riska novēršanai, – nosaka buferzonu ap invadēto zonu, ņemot vērā attiecīgā kaitīgā organisma iespējamas izplatīšanās elementus, kas minēti IV pielikuma 2. punktā;

d) nosaka:

   i) b) apakšpunkta i) punktā uzskaitītos priekšmetus par inficētiem;

   ii) b) apakšpunkta ii) punktā uzskaitītos priekšmetus par iespējami inficētiem.

3. Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta uz nakteņu dzimtas saimniekaugu kultūraugiem, kas nav attiecīgie augi, un ja tiek noteikts, ka attiecīgo augu ražošana ir pakļauta riskam, kompetentā iestāde veic šādus pasākumus:

a) veic izmeklēšanu, lai noskaidrotu infekcijas apmēru un primāro(-os) avotu(-us) saskaņā ar III pielikumu, turpinot testēšanu saskaņā ar 4. panta 1. punktu vismaz visiem klonāli saistītajiem stādīšanai paredzēto bumbuļu krājumiem; un

b) nosaka norobežotu teritoriju, kas ietver invadēto zonu.

Invadētā zona ietver:

a) saimniekaugus, no kuriem ņemts inficētais paraugs;

b) saimniekaugus, ko varētu inficēt attiecīgais kaitīgais organisms un kas noteikti par iespējami inficētiem, jo pirms vai pēc ražas novākšanas vai vienlaicīgas ražošanas, apūdeņošanas vai apsmidzināšanas laikā notikusi saskare ar inficētajiem saimniekaugiem.

Kompetentā iestāde nosaka:

a) saimniekaugus, kas minēti a) punkta otrajā daļā, par inficētiem;

b) saimniekaugus, kas minēti b) punkta otrajā daļā, par iespējami inficētiem.

4. Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta virszemes ūdeņos, šķidrajos atkritumos, kas novadīti rūpnieciskās apstrādes procesā vai no saiņošanas telpām, kurās notiek darbības ar attiecīgajiem augiem, vai uz saistītiem savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugiem, un ja ir noteikts, ka apūdeņošana, apsmidzināšana vai applūšana ar virszemes ūdeņiem rada risku attiecīgo augu ražošanai, kompetentā iestāde veic šādus pasākumus:

a) saskaņā ar III pielikumu veic izmeklēšanu, kas ietver apsekojumu, kuru veic piemērotos laikos vismaz virszemes ūdeņu un šķidro atkritumu paraugiem un savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugiem, ja tādi ir, lai noteiktu infekcijas apmēru, un

b) nosaka norobežotu teritoriju, kas ietver invadēto zonu, ņemot vērā attiecīgā kaitīgā organisma iespējamas izplatīšanās elementus, kas minēti IV pielikuma 2. punktā.

Invadētā zona ietver:

a) virszemes ūdeņus, no kuriem ņemts(-i) inficētais(-ie) paraugs(-i);

b) virszemes ūdeņus, kas varētu būt inficēti, ņemot vērā IV pielikuma 1. punktā uzskaitītos elementus.

Kompetentā iestāde nosaka:

a) virszemes ūdeņus, kas minēti a) apakšpunkta otrajā daļā, par inficētiem;

b) virszemes ūdeņus, kas minēti b) apakšpunkta otrajā daļā, par iespējami inficētiem.

5. Ja dalībvalsts ir iesniegusi uzliesmojuma paziņojumu sistēmā *EUROPHYT*, kaimiņos esošās dalībvalstis, kas minētas paziņojumā, nosaka iespējamās infekcijas apmēru un nosaka norobežotu teritoriju saskaņā ar 2., 3. un 4. punktu. Ja uzliesmojums konstatēts virszemes ūdeņos, paziņojums nav jāiesniedz par inficētajiem virszemes ūdeņiem, kas atrodas teritorijās, kuras jau ir norobežotas.

6. Kompetentās iestādes nodrošina, ka tiek paturēti un pienācīgi saglabāti visi turpmāk minētie elementi:

a) 4. panta 3. punktā noteiktais materiāls – vismaz līdz visu testu pabeigšanai;

b) materiāls, kas saistīts ar otro noteikšanas testu un attiecīgā gadījumā ar identifikācijas testiem – līdz visu testu pabeigšanai;

c) attiecīgā gadījumā attiecīgā kaitīgā organisma tīrkultūra – vismaz vienu mēnesi pēc 5. punktā minētās paziņošanas procedūras.

6. pants

Pasākumi attiecīgā kaitīgā organisma izskaušanai

1. Attiecīgos augus, kas noteikti par inficētiem ar attiecīgo kaitīgo organismu atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam, nestāda. Kompetentā iestāde nodrošina, ka inficētie attiecīgie augi tiek iznīcināti vai citādi likvidēti saskaņā ar V pielikuma 1. punktu, ja ir konstatēts, ka nepastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks.

Ja attiecīgie augi ir iestādīti, pirms tie noteikti par inficētiem, iestādīto materiālu nekavējoties iznīcina vai citādi likvidē saskaņā ar V pielikuma 1. punktu. Ražošanas platību(-as), kurā(-ās) inficētie attiecīgie augi iestādīti, nosaka par inficētu (-ām). Nosaka norobežotu teritoriju saskaņā ar 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

2. Attiecīgos augus, kas noteikti par iespējami inficētiem atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punktam, un attiecīgos augus, attiecībā uz kuriem identificēts risks atbilstoši 5. panta 4. punktam, nestāda un kompetento iestāžu kontrolē nodod atbilstošai izmantošanai vai likvidēšanai, kā norādīts V pielikuma 2. punktā, ja tiek konstatēts, ka nepastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks.

Ja attiecīgie augi ir iestādīti, pirms tie noteikti par iespējami inficētiem, iestādīto materiālu nekavējoties iznīcina vai arī piemēro VI pielikuma 2. punktā norādītos pasākumus. Ražošanas platību(-as), kurā(-ās) iespējami inficētie augi iestādīti, nosaka par iespējami inficētu(-ām). Nosaka norobežotu teritoriju saskaņā ar 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

3. Iekārtas, transportlīdzekļus, konteineri, glabātavas vai to daļas un jebkādus citus objektus, arī saiņošanas materiālu, kas noteikts par inficētu atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam vai par iespējami inficētu atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punktam un 5. panta 4. punkta trešās daļas b) apakšpunktam, vai nu iznīcina, vai arī iztīra un dezinficē, izmantojot V pielikuma 3. punktā noteiktās metodes.

4. Papildus pasākumiem, kas paredzēti 1., 2. un 3. punktā, norobežotajās teritorijās piemēro pasākumus, kas norādīti V pielikuma 4. punktā.

7. pants

Īpaši testēšanas pasākumi stādīšanai paredzētiem bumbuļiem

1. Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta stādīšanai paredzētu bumbuļu ražošanas platībā, kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek veikti I pielikumā minētie testi ar inficētajām bumbuļu partijām klonāli saistītām līnijām vai, ja tiek konstatēts, ka klonāli saistīto līniju nav, ar bumbuļiem vai bumbuļu partijām, kas bijušas tiešā vai netiešā saskarē ar inficētajām bumbuļu partijām.

2. Ja attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta stādīšanai paredzētu bumbuļu ražošanas platībās saskaņā ar sertifikācijas shēmu, I pielikumā minētos testus veic vai nu katram sākotnēji atlasītajam klonu augam, vai bāzes sēklas kartupeļu reprezentatīviem paraugiem.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 11. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Atbilstīgi 3., 4., 5. un 7. pantam veicamo testu shēma

1. VISPĀRĪGIE PRINCIPI ATTIECĪGĀ KAITĪGĀ ORGANISMA KLĀTBŪTNES NOTEIKŠANAI

1.1. Aizdomas par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni ir tad, ja ir iegūts pozitīvs rezultāts pirmajā noteikšanas testā, kas veikts attiecīgajam augam vai ūdens paraugos.

1.2. Attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni apstiprina šādos gadījumos:

a) ja pirmais vai otrais noteikšanas tests ir selektīvā izolācija, kuras rezultātā iegūst kolonijas ar tipisku morfoloģiju, un tiek iegūti pozitīvi rezultāti divos identifikācijas testos, kas veikti kolonijām;

b) ja pirmais un otrais tests ir testi, kas nav selektīvā izolācija, un pēc parauga selektīvās izolācijas veikšanas tiek iegūtas kolonijas ar tipisku morfoloģiju, kurām veikti divi identifikācijas testi, abos iegūstot pozitīvu rezultātu.

Viens no šiem diviem identifikācijas testiem ir tests, kas minēts 2.2. punkta e), f) un g) apakšpunktā.

2. TESTI

2.1. Noteikšanas testi

Noteikšanas testi ir tādi, lai tajos konsekventi noteiktu vismaz 10^4 šūnu vienā mililitrā atkārtoti suspendētu nogulšņu, kas iegūtas no asimptomātiskiem paraugiem.

Otrais noteikšanas tests ir balstīts uz bioloģiskajiem principiem vai nukleotīdu reģioniem, kas atšķiras no pirmajā noteikšanas testā izmantotajiem.

Noteikšanas testi ir šādi:

a) imūnfluorescences testi, kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

b) attiecīgā kaitīgā organisma izolēšana daļēji selektīvajā barotnē mSMSA, kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

c) konvencionālais *PCR* tests, izmantojot Pastrik *et al.*, (2002) ([1]) praimerus, kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

d) *TaqMan*® reālā laika *PCR* testi, izmantojot šādus praimerus un zondes:

i) Weller *et al.* (2000) ([2]), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

ii) Vreeburg *et al.* (2016) ([3]) (izmantojot modificētu *TaqMan*® zondi, balstoties uz Weller *et al.* (2000) sniegto informāciju), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

([1]) *Pastrik, K. H., Elphinstone, J. G., Pukall, R.* (2002) "Sequence analysis and detection of *Ralstonia solanacearum* by multiplex PCR amplification of 16S-23S ribosomal intergenic spacer region with internal positive control". *European Journal of Plant Pathology* 108, 831. – 842. lpp.

([2]) *Weller, S.A, Elphinstone, J.G., Smith, N., Boonham, N., Stead, D.E.* (2000). "Detection of *Ralstonia solanacearum* strains with a quantitative, multiplex, real-time, fluorogenic PCR (TaqMan) assay." *Applied and Environmental Microbiology,* 66, 2853–2858. https://journals.asm.org/doi/10.1128/AEM.66.7.2853-2858.2000.

([3]) *Vreeburg, R. A. M., Bergsma-Vlami, M., Bollema, R. M., de Haan, E. G., Kooman-Gersmann, M., Smits-Mastebroek, L., Tameling, W. I. L., Tjou-Tam-Sin, N. N. A., van de Vossenberg B. T. L. H, Janse, J. D.* (2016). "Performance of real-time PCR and immunofluorescence for the detection of *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* and *Ralstonia solanacearum* in potato tubers in routine testing." *Bulletin OEPP/EPPO Bulletin* 46, 112. – 121. lpp.

iii) Vreeburg *et al.* (2018) ([4]) (tā dēvētais *NYtor* tests), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

iv) Massart *et al.* (2014) ([5]), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

e) *LAMP* (cilpmediētas izotermiskas amplifikācijas) tests, izmantojot Lenarčič *et al.* (2014) ([6]) praimerus (tikai simptomātiskam augu materiālam), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos.

2.2. Identifikācijas testi

Identifikācijas testi ir šādi:

a) imūnfluorescences testi, kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

b) konvencionālie *PCR* testi, izmantojot Pastrik *et al.*(2002) praimerus, kā sīki aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

c) *TaqMan*® reālā laika *PCR* testi, izmantojot šādus praimerus un zondes:

i) Weller *et al.* (2000), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

ii) Vreeburg *et al.* (2016) (izmantojot modificētu *TaqMan*® zondi, balstoties uz Weller *et al.* (2000) sniegto informāciju), kā sīki aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

iii) Vreeburg *et al.* (2018) (tā dēvētais *NYtor* tests), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

iv) Massart *et al.* (2014), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

d) *LAMP* (cilpmediētas izotermiskas amplifikācijas) tests, izmantojot Lenarčič *et al.* (2014) praimerus, kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

e) filotipu specifiskais multipleksais konvencionālais *PCR* tests (Opina *et al.* (1997) ([7]); Fegan & Prior (2005) ([8]), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

f) DNS svītrkodēšana (Wicker *et al.* (2007) ([9]), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos;

g) *MALDI-TOF MS* (van de Bilt *et al.*(2018) ([10]), kā aprakstīts starptautiskajos diagnostikas standartos.

([4]) *Vreeburg, R., Zendman, A., Pol A., Verheij, E., Nas, M., Kooman-Gersmann, M.* (2018). "Validation of four real-time TaqMan PCRs for the detection of *Ralstonia solanacearum* and/or *Ralstonia pseudosolanacearum* and/or *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* in potato tubers using a statistical regression approach." *EPPO Bulletin* 48, 86. – 96. lpp.

([5]) *Massart, S., Nagy, C., Jijakli, M. H.* (2014). "Development of the simultaneous detection of *Ralstonia solanacearum* race 3 and *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* in potato tubers by a multiplex real-time PCR assay." *European Journal of Plant Pathology* 138, 29. – 37. lpp.

([6]) *Lenarčič, R., Morisset, D., Pirc, M., Llop, P., Ravnikar, M., Dreo, T.* (2014). "Loop-mediated isothermal amplification of specific endoglucanase gene sequence for detection of the bacterial wilt pathogen *Ralstonia solanacearum*." *PLoS ONE* 9(4), e96027. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0096027.

([7]) *Opina, N., Tavner, F., Holloway, G., Wang, J. F., Li, T. H., Maghirang, R., Fegan, M., Hayward, A. C., Viji Krishnapillai, A., Wai-Foong Hong, Holloway, B. W., Timmis, J. N.* (1997). "A novel method for development of species and strainspecific DNA probes and PCR primers for identifying *Burkholderia solanacearum* (formerly *Pseudomonas solanacearum*)." *Asia-Pacific Journal of Molecular Biology and Biotechnology* 5, 19. – 30. lpp.

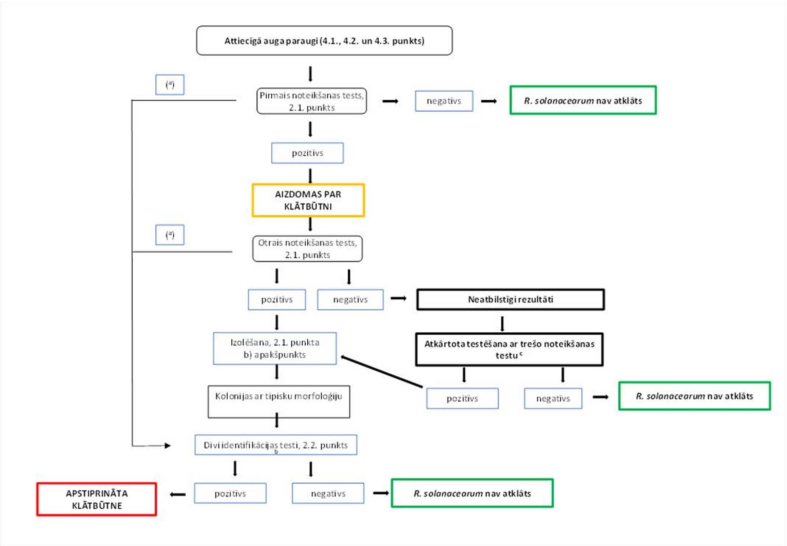
([8]) *Fegan, M., Prior, P.* (2005). "How complex is the "*Ralstonia solanacearum* species complex". *In Bacterial Wilt Disease and the* Ralstonia solanacearum *Species Complex*" (redaktori *Allen C, Hayward AC & Prior P*), 449. – 461. lpp. *American Phytopathological Society, St Paul, MN* (ASV).

([9]) *Wicker, E., Grassart, L., Coranson-Beaudu, R., Mian, D., Guilbaud, C., Fegan, M., Prior, P.* (2007). "*Ralstonia solanacearum* strains from Martinique French West Indies) exhibiting a new pathogenic potential." *Applied and Environmental Microbiology* 73, 6790. – 6801. lpp.

([10]) *van de Bilt, Wolsink, M. H. L., Gorkink-Smits, P. P. M. A., Landman, N. M., Bergsma-Vlami, M.* (2018). "Application of Matrix-Assisted Laser Desorption Ionization Time-Of-Flight Mass Spectrometry for rapid and accurate identification of *Ralstonia solanacearum* and *Ralstonia pseudosolanacearum*." *European Journal of Plant Pathology*, https://doi.org/10.1007/s10658-018-1517-5.

3. PROCEDŪRU PLŪSMKARTES

Plūsmkarte Nr. 1. Diagnostikas procedūra attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnes noteikšanai attiecīgā auga paraugos.

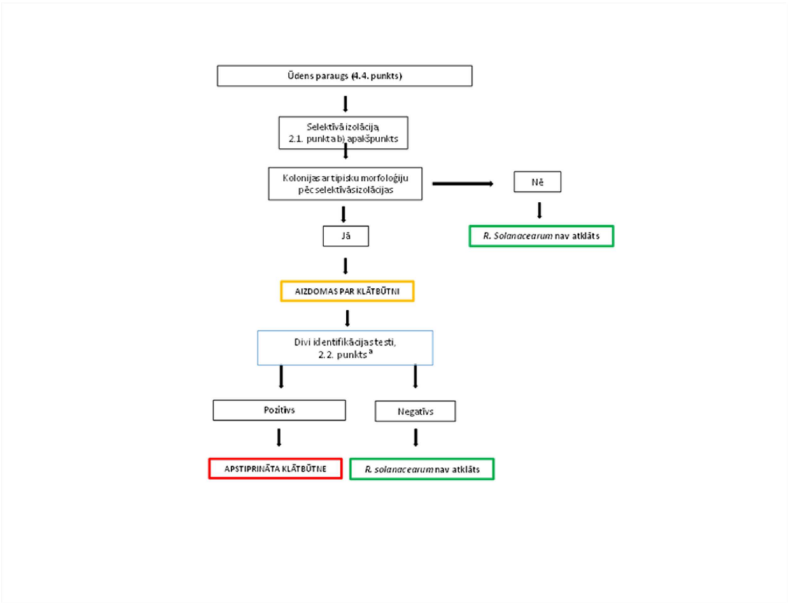

[a] Izolāciju var izmantot kā pirmo vai otro noteikšanas testu. Ja ir aizdomas par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni barotnē, kolonijas pārsēj, lai iegūtu tīrkultūras, kam veic divus identifikācijas testus.

[b] Viens no šiem diviem identifikācijas testiem ir tests, kas minēts 2.2. punkta e), f) un g) apakšpunktā. Lai apstiprinātu kaitīgā organisma klātbūtni, jāiegūst pozitīvs rezultāts abos identifikācijas testos.

[c] Trešais noteikšanas tests ir balstīts uz atšķirīgiem bioloģiskajiem principiem vai atšķirīgiem nukleotīdu reģioniem.

Plūsmkarte Nr. 2. Diagnostikas procedūra attiecīgā kaitīgā organisma noteikšanai ūdens paraugos.

[a] Viens no šiem diviem identifikācijas testiem ir tests, kas minēts 2.2. punkta e), f) un g) apakšpunktā. Lai apstiprinātu kaitīgā organisma klātbūtni, jāiegūst pozitīvs rezultāts abos identifikācijas testos.

4. PARAUGU SAGATAVOŠANA

4.1. Paraugi no asimptomātiskiem bumbuļiem

Standarta paraugā jābūt 200 bumbuļiem katram testam. Atbilstošā laboratorijas procedūra stolona pamatnes vadaudu apstrādei, lai iegūtu ekstraktu attiecīgā kaitīgā organisma noteikšanai, ir aprakstīta starptautiskajos diagnostikas standartos.

4.2. Paraugi no asimptomātiskiem attiecīgajiem augiem

Latentu infekciju noteikšanu veic stublāju segmentu vai lapu kātiņu apvienotiem paraugiem. Šo procedūru var piemērot līdz 200 stublāju daļām vai 200 lapu kātiņiem no dažādiem augiem vienā paraugā. Atbilstošā laboratorijas procedūra stublāju vai lapu kātiņu dezinficēšanai un apstrādei, lai iegūtu ekstraktu attiecīgā kaitīgā organisma noteikšanai, ir aprakstīta starptautiskajos diagnostikas standartos.

4.3. Paraugi no simptomātiska attiecīgo augu materiāla

Audu daļas aseptiski atdala no kartupeļu bumbuļa vadaudu gredzena vai no to attiecīgo augu stublāja vadaudiem, kam ir vītes pazīmes. Atbilstošā laboratorijas procedūra šo audu apstrādei, lai iegūtu ekstraktu attiecīgā kaitīgā organisma noteikšanai, ir sīki aprakstīta starptautiskajos diagnostikas standartos.

4.4. Virszemes vai recirkulācijas sistēmu ūdeņu (ieskaitot kartupeļu pārstrādes vai notekūdeņu izplūdes) paraugi

Galvenais tests attiecīgā kaitīgā organisma noteikšanai virszemes ūdeņu, recirkulācijas sistēmu ūdeņu un notekūdeņu (no kartupeļu pārstrādes) paraugos ir selektīvā izolācija. Atbilstošā laboratorijas procedūra ūdens paraugu apstrādei ir aprakstīta starptautiskajos diagnostikas standartos.

II PIELIKUMS

Apsekojuma veidne, kas minēta 3. panta 3. punktā

Veidne, kurā norāda tumšās gredzenpuves apsekojuma rezultātus par iepriekšējā kalendārā gada kartupeļu un tomātu ražu.

Šo tabulu izmanto tikai jūsu valstī novākto kartupeļu un tomātu apsekojuma rezultātiem.

DV	Kategorija	Apstādītā platība (ha)	Laboratoriskā testēšana						Bumbuļu vizuāla apskate [1]			Augošo kultūraugu vizuāla apskate [1]			Cita informācija
			Paraugu skaits	Partiju skaits	Partiju lielums (t vai ha)	Paraugu ņemšanas periods	Pozitīvo skaits		Pārbaudīto paraugu skaits	Parauga lielums	Pozitīvo paraugu skaits [2]	Vizuālo pārbaužu skaits	Hektāri (kartupeļi) pkt 2ai augu (tomāti) skaits	Pozitīvo rezultātu skaits [2]	
							Paraugi	Partijas							
	Sertificēti bumbuļi stādīšanai														
	Citi bumbuļi stādīšanai (precizēt)														
	Pārtikas un pārstrādes kartupeļi														
	Citi bumbuļi (precizēt)														
	Pārstādīšanai paredzēti tomāti														
	Citi saimniekaugi (precizēt sugu, upi/teritoriju)														
	Ūdens (precizēt upi/teritoriju/telpu atrašanās vietu)														

([1]) Nozīmē bumbuļu vai kultūraugu makroskopisku izpēti.

([2]) Konstatēti simptomi, ņemts paraugs, un laboratorijas testēšanā apstiprināta attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne.

III PIELIKUMS

Izmeklēšana, kas minēta 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā, 5. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā un 5. panta 4. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā

Izmeklēšana, kas minēta 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā, 5. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā un 5. panta 4. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, attiecīgā gadījumā attiecas uz šādiem elementiem:

1. audzēšanas vietas:

   a) kur tiek audzēti vai ir auguši kartupeļi, kas ir klonāli saistīti ar kartupeļiem, kuriem konstatēta inficēšanās ar attiecīgo kaitīgo organismu;

   b) kur tiek audzēti vai ir auguši tomāti, kas iegūti no tā paša avota kā tomāti, kuriem konstatēta inficēšanās ar attiecīgo kaitīgo organismu;

   c) kur tiek audzēti vai ir auguši kartupeļi vai tomāti, kas pakļauti oficiālai kontrolei, jo pastāv aizdomas par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni;

   d) kur tiek audzēti vai ir auguši kartupeļi, kas ir klonāli saistīti ar kartupeļiem, kuri auguši tādās audzēšanas vietās, kur konstatēta inficēšanās ar attiecīgo kaitīgo organismu;

   e) kur tiek audzēti kartupeļi vai tomāti un kas atrodas inficēto audzēšanas vietu tuvumā, tostarp tādas audzēšanas vietas, kuras lieto vienu ražošanas aprīkojumu un telpas tiešā veidā vai ar kopēja darbuzņēmēja starpniecību;

   f) kur apūdeņošanai vai apsmidzināšanai tiek izmantoti virszemes ūdeņi no avota, par kuru pastāv aizdomas, ka tas inficēts ar attiecīgo kaitīgo organismu, vai par kuru šādas aizdomas ir apstiprinātas;

   g) kur apūdeņošanai vai apsmidzināšanai izmantoto virszemes ūdeņu avots ir kopīgs ar tādām audzēšanas vietām, par kurām pastāv aizdomas, ka tās ir inficētas ar attiecīgo kaitīgo organismu, vai par kurām šādas aizdomas ir apstiprinātas;

   h) kas ir pārplūdušas vai ir bijušas pārplūdušas ar virszemes ūdeņiem, par kuriem pastāv aizdomas, ka tie ir inficēti ar attiecīgo kaitīgo organismu, vai par kuriem šādas aizdomas ir apstiprinātas, un

2. virszemes ūdeņi, kas izmantoti attiecīgo augu apūdeņošanai vai apsmidzināšanai vai ar ko applūdis(-uši) lauks(-i) vai audzēšanas vieta(-as), kur apstiprināta inficēšanās ar attiecīgo kaitīgo organismu.

IV PIELIKUMS

Elementi, kas jāņem vērā, lai priekšmetus noteiktu par iespējami inficētiem ar attiecīgo kaitīgo organismu atbilstoši 5. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punktam un 5. panta 4. punkta otrās daļas b) apakšpunktam un lai noteiktu attiecīgā kaitīgā organisma iespējamo izplatību atbilstoši 5. panta 2. punkta c) apakšpunktam un 5. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktam

1. Nosakot priekšmetu par iespējami inficētu ar attiecīgo kaitīgo organismu, atbilstoši 5. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punktam un 5. panta 4. punkta otrās daļas b) apakšpunktam jāņem vērā šādi elementi:

   a) attiecīgie augi, kas audzēti audzēšanas vietā, kura noteikta par inficētu atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam;

   b) audzēšanas vieta(-s), kur pastāv ražošanas saikne ar attiecīgajiem augiem, kas noteikti par inficētiem atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam, tostarp audzēšanas vietas, kuras tieši vai ar kopēja darbuzņēmēja starpniecību lieto vienu ražošanas aprīkojumu un telpas;

   c) attiecīgie augi, kuri audzēti audzēšanas vietā(-s), kas minēta(-s) b) apakšpunktā, vai to atrašanās šādā(-s) audzēšanas vietā(s) laikposmā, kad attiecīgie augi, kas noteikti par inficētiem atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam, atradušies a) apakšpunktā minētajā audzēšanas vietā;

   d) telpas, kurās veic darbības ar attiecīgajiem augiem no a), b) un c) apakšpunktā minētajām audzēšanas vietām;

   e) iekārtas, transportlīdzekļi, konteineri, glabātavas vai to daļas un jebkādi citi objekti, arī saiņošanas materiāls, kas varēja nonākt saskarē ar attiecīgajiem augiem, kuri noteikti par inficētiem atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam;

   f) attiecīgie augi, kas uzglabāti kādā no iepriekšējā apakšpunktā uzskaitītajām būvēm vai objektiem vai bijuši ar tiem saskarē, līdz šīs būves un objekti ir iztīrīti un dezinficēti;

   g) pēc tam, kad ir veikta izmeklēšana un testēšana saskaņā ar 5. panta 2. punkta a) apakšpunktu, tie kartupeļu bumbuļi vai augi, kuriem ir vertikāla vai horizontāla klonālā radniecība, un tie tomātu augi, kas iegūti no tā paša avota kā attiecīgie augi, kuri noteikti par inficētiem atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam, un kuru inficēšanās ir iespējama klonālās radniecības dēļ, kaut arī attiecīgā kaitīgā organisma testu rezultāti tiem var būt negatīvi;

   h) attiecīgo augu ražošanas vieta(-s), kas minēta(-s) g) apakšpunktā;

   i) attiecīgo augu ražošanas vieta(-s), kas apūdeņošanai vai apsmidzināšanai izmanto ūdeni, kurš noteikts par inficētu atbilstoši 5. panta 4. punkta trešās daļas a) apakšpunktam;

   j) attiecīgie augi, kas audzēti ražošanas platībās, kuras applūdušas ar virszemes ūdeņiem, attiecībā uz kuriem ir apstiprināts, ka tie ir inficēti.

2. Nosakot attiecīgā kaitīgā organisma iespējamu izplatību, atbilstoši 5. panta 2. punkta c) apakšpunktam un 5. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktam jāņem vērā šādi elementi:

   a) norobežotajā teritorijā, kas noteikta atbilstoši 5. panta 2. punkta b) apakšpunktam:

      i) citu tādu audzēšanas vietu tuvums, kurās audzē attiecīgos augus;

      ii) stādīšanai paredzētu bumbuļu krājumu kopīga audzēšana un izmantošana;

      iii) audzēšanas vietas, kurās attiecīgo augu apūdeņošanai vai apsmidzināšanai izmanto virszemes ūdeņus, un kurās pastāv vai ir pastāvējuši draudi, ka virszemes ūdeņi ir noplūduši vai plūdu veidā nonākuši no audzēšanas vietas (-ām), kura(-s) atzīta(-s) par inficētu(-ām) atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam;

   b) gadījumos, kad virszemes ūdeņi noteikti par inficētiem atbilstoši 5. panta 4. punkta trešās daļas a) apakšpunktam:

      i) audzēšanas vieta(-s), kurā(-s) attiecīgie augi tiek audzēti tieši līdzās virszemes ūdeņiem, kas noteikti par inficētiem, vai kurās pastāv risks, ka šādi ūdeņi varētu pārplūst;

      ii) jebkurš slēgts apūdeņošanas baseins, kas saistīts ar virszemes ūdeņiem, kuri noteikti par inficētiem;

iii) ūdenstilpes, kas savienotas ar virszemes ūdeņiem, kuri noteikti par inficētiem, ņemot vērā:

— par inficētu noteiktā ūdens plūsmas virzienu un ātrumu;

— savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugu esamību.

V PIELIKUMS

Izskaušanas pasākumi, kas minēti 6. pantā

1. Pasākumi, kas minēti 6. panta 1. punktā, ir viens vai vairāki no šiem:

   a) izmantošana lopbarībā pēc karstumapstrādes, novēršot risku, ka attiecīgais kaitīgais organisms varētu izdzīvot;

   b) likvidēšana oficiāli apstiprinātā īpašā atkritumu likvidēšanas vietā, kur nav nosakāma riska, ka attiecīgais kaitīgais organisms varētu nokļūt vidē, piemēram, iesūcoties lauksaimniecības zemē;

   c) sadedzināšana;

   d) rūpnieciska pārstrāde, nekavējoties nogādājot tieši pārstrādes uzņēmumā, kurā ir oficiāli apstiprinātas atkritumu likvidēšanas iekārtas, attiecībā uz ko ir noteikts, ka nav nosakāma attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās riska, un ir vismaz izbraucošo transportlīdzekļu tīrīšanas un dezinfekcijas sistēma;

   e) citi pasākumi, ja tie nerada nosakāmu attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risku; šādi pasākumi un to pamatojums jāpaziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm.

   Visus atlikušos atkritumus, kas ir saistīti ar iepriekš minētajiem pasākumiem un no tiem izriet, likvidē ar oficiāli apstiprinātām metodēm saskaņā ar VI pielikumu.

2. Tādu attiecīgo augu atbilstošu izmantošanu vai likvidēšanu, kuri noteikti par iespējami inficētiem atbilstoši 6. panta 2. punktam, veic kompetentās iestādes kontrolē. Minētā kompetentā iestāde apstiprina šādus attiecīgo augu izmantojumus un ar tiem saistīto atkritumu likvidēšanu:

   a) kartupeļu bumbuļiem:

      i) izmantošana lietošanai uzturā paredzētu bumbuļu veidā, kas iesaiņoti tiešai piegādei un izmantošanai bez atkārtotas iesaiņošanas, vietā, kurā ir pienācīgas atkritumu likvidēšanas iekārtas. Ar stādīšanai paredzētiem bumbuļiem drīkst rīkoties tajā pašā vietā tikai tad, ja to veic atsevišķi vai pēc tīrīšanas un dezinfekcijas, vai

      ii) izmantošana rūpnieciskai pārstrādei paredzētu bumbuļu veidā, ko paredzēts nekavējoties nogādāt tieši pārstrādes uzņēmumā, kurā ir atbilstošas atkritumu likvidēšanas iekārtas un vismaz izbraucošo transportlīdzekļu tīrīšanas un dezinfekcijas sistēma, vai

      iii) cits izmantošanas vai likvidēšanas veids, ja tiek konstatēts, ka nepastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks, un ja to apstiprinājusi kompetentā iestāde;

   b) attiecībā uz citām attiecīgo augu daļām, tostarp stublājiem un lapu atliekām:

      i) iznīcināšana vai

      ii) cits izmantošanas vai likvidēšanas veids, ja tiek konstatēts, ka nepastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks, un ja to apstiprinājusi kompetentā iestāde;

3. Atbilstošas objektu tīrīšanas un dezinfekcijas metodes, kas minētas 6. panta 3. punktā, ir metodes, attiecībā uz kurām ir konstatēts, ka nepastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks, un tās izmanto dalībvalstu kompetento iestāžu uzraudzībā.

4. Tādu pasākumu kopums, kuri dalībvalstīm jāīsteno norobežotajā(-s) teritorijā(-s) un kuri noteikti atbilstoši 5. pantam un minēti 6. panta 4. punktā, ietver pasākumus, kas izklāstīti 4.1. un 4.2. punktā.

4.1. Pasākumi, kas jāveic audzēšanas vietās, kuras noteiktas par inficētām atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam.

4.1.1. Segtā kultūraugu ražošanas platībā vai vienībā, kas noteikta par inficētu atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam, veic visus pasākumus, kas noteikti 1., 2. un 3. punktā, vai visus pasākumus, kas noteikti 4., 5., 6. un 7. punktā:

(1) pirmajos četros audzēšanas gados pēc infekcijas noteikšanas gada – pašizsējas attiecīgo augu, kā arī citu attiecīgā kaitīgā organisma savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugu likvidēšana un aizliegums audzēt attiecīgos augus, kartupeļu un tomātu sēklas, ņemot vērā attiecīgā kaitīgā organisma, kultivēto nakteņu dzimtas saimniekaugu un to *Brassica* sugas augu bioloģiju, saistībā ar kuriem pastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izdzīvošanas risks;

(2) sākot no piektā gada pēc infekcijas noteikšanas gada, ja ir izpildīti 1. punkta nosacījumi un oficiālajās kontrolēs ir konstatēts, ka ražošanas platība vismaz divus secīgus audzēšanas gadus pirms stādīšanas ir brīva no pašizsējas attiecīgajiem augiem un no savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugiem, stādīt ir atļauts tikai kartupeļu bumbuļus, kas nav paredzēti citu kartupeļu pavairošanai, un novāktos kartupeļu bumbuļus vai attiecīgā gadījumā tomātu augus testē saskaņā ar I pielikumu;

(3) pēc attiecīgo augu pirmās audzēšanas, kā minēts 2. punktā, un ievērojot atbilstošu vismaz divu gadu rotācijas ciklu, ja ir paredzēts audzēt bumbuļus stādīšanai, veic apsekojumu, kā paredzēts 3. pantā, vai

(4) pirmajos piecos audzēšanas gados pēc infekcijas noteikšanas gada – pašizsējas attiecīgo augu, kā arī attiecīgā kaitīgā organisma savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugu likvidēšana;

(5) pirmajos trijos gados pēc infekcijas noteikšanas gada – ražošanas platībā uztur papuvi vai labības sējumus atkarībā no noteiktā riska, vai arī pastāvīgas ganības, tās bieži un zemu pļaujot vai intensīvi noganot, vai sēj graudzāles sēklaudzēšanai;

(6) ceturtajā un piektajā gadā pēc infekcijas noteikšanas gada – stāda augus, kas nav attiecīgā kaitīgā organisma saimniekaugi, attiecībā uz kuriem nav nosakāma attiecīgā kaitīgā organisma izdzīvošanas vai izplatīšanās riska;

(7) sākot no sestā gada pēc infekcijas noteikšanas gada un ar nosacījumu, ka ir izpildīts 4., 5. un 6. punkts un ka oficiālajās kontrolēs konstatēts, ka ražošanas platība vismaz divus secīgus audzēšanas gadus pirms stādīšanas ir brīva no pašizsējas attiecīgajiem augiem, kā arī no attiecīgā kaitīgā organisma savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugiem, ir atļauta stādīšanai paredzētu bumbuļu vai citu bumbuļu audzēšana, un novāktos bumbuļus vai attiecīgā gadījumā tomātu augus testē saskaņā ar I pielikumu.

4.1.2. Visās citās inficētās audzēšanas vietas ražošanas platībās un ar nosacījumu, ka kompetentās iestādes ir noteikušas, ka pašizsējas attiecīgo augu un attiecīgā gadījumā attiecīgā kaitīgā organisma savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugu risks ir likvidēts, piemēro šādus nosacījumus:

(1) sertificētus kartupeļu bumbuļu augus var stādīt ražošanas platībās, kurās vismaz divus gadus nav audzēti kartupeļi vai citi kultivēti nakteņu dzimtas saimniekaugi, un ir izpildītas visas šīs prasības:

a) izmeklēšanā, ko veikusi kompetentā iestāde, ir pierādīts, ka infekcijas avots audzēšanas vietā ir bijis saistīts tikai ar kloniem un nevis ar saskari ar citām bumbuļu partijām;

b) izmeklēšana ir balstīta uz testa ierakstiem par visām kartupeļu partijām, kas audzētas audzēšanas vietā, kā arī uz izmeklēšanu par citiem iespējamiem invadēšanās avotiem un jo īpaši blakus esošajiem ūdensceļiem;

c) pirms laišanas tirgū šajās ražošanas platībās audzētajiem bumbuļiem ir veikta testēšana saskaņā ar I pielikumu.

(2) Citos gadījumos piemēro šādus nosacījumus:

a) audzēšanas gadā pēc infekcijas noteikšanas gada:

i) attiecībā uz kartupeļiem – vai nu nestāda kartupeļu bumbuļus vai augus vai sēklas un citus kultivētus attiecīgā kaitīgā organisma nakteņu dzimtas saimniekaugus, vai arī var stādīt sertificētus stādīšanai paredzētus bumbuļus, lai audzētu bumbuļus tikai patēriņam uzturā;

ii) attiecībā uz tomātiem – no tādām sēklām izaudzētus tomātu augus, kas atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 ([1]) prasībām, drīkst stādīt tikai augļu ražošanai;

b) otrajā audzēšanas gadā pēc infekcijas noteikšanas gada:

i) stāda tikai sertificētus stādīšanai paredzētus bumbuļus vai stādīšanai paredzētus bumbuļus, kas testēti, lai konstatētu attiecīgā kaitīgā organisma neesamību, un kurus audzē oficiālā kontrolē audzēšanas vietās, kas nav minētas 4.1. punktā, vai nu stādīšanai paredzētu bumbuļu, vai citu bumbuļu ieguvei;

ii) stāda tikai tomātu augus, kas izaudzēti no Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 prasībām atbilstošām sēklām vai, ja pavairoti veģetatīvi, no tomātu augiem, kas iegūti no šādām sēklām un audzēti oficiālā kontrolē audzēšanas vietās, kas nav minētas 4.1. punktā, augu vai augļu ražošanai,

c) vismaz trešajā audzēšanas gadā pēc infekcijas noteikšanas gada:

i) stāda tikai sertificētus stādīšanai paredzētus bumbuļus vai stādīšanai paredzētus bumbuļus, kas audzēti oficiālā kontrolē, vai nu stādīšanai paredzētu bumbuļu, vai citu bumbuļu ieguvei;

ii) stāda tikai no tādām sēklām izaudzētus tomātu augus, kas atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 prasībām, vai tomātu augus, kas audzēti oficiālā kontrolē, vai nu stādu ieguvei, vai augļu ražošanai;

d) katrā audzēšanas gadā, kas minēts a), b) un c) punktā, veic pasākumus, lai likvidētu pašizsējas kartupeļu augus un attiecīgā kaitīgā organisma savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugus, ja tādi ir, un veic augošo kultūraugu oficiālas kontroles piemērotos laikos, un katrā kartupeļu ražošanas platībā novāktos bumbuļus testē saskaņā ar I pielikumu.

4.1.3. Nekavējoties pēc infekcijas noteikšanas atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam un pēc pirmā sekojošā audzēšanas gada:

(1) visas iekārtas un glabātavas, kas atrodas audzēšanas vietā un ir saistītas ar attiecīgā auga audzēšanu, iztīra un vajadzības gadījumā dezinficē, izmantojot atbilstošas metodes, kā noteikts 3. punktā.

(2) Ievieš apūdeņošanas un apsmidzināšanas programmu oficiālas kontroles pēc vajadzības, ieskaitot to aizliegumu, lai novērstu attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanos.

4.1.4. Segtā kultūraugu audzēšanas vienībā, kas noteikta par inficētu atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktam un kur iespējams pilnībā nomainīt augu augšanas substrātu:

(1) nestāda attiecīgos augus, kartupeļu sēklu un citus kultivētus attiecīgā kaitīgā organisma nakteņu dzimtas saimniekaugus, ja vien ražošanas vienībā nav veikti visi šie oficiāli uzraudzītie pasākumi:

a) attiecīgais kaitīgais organisms ir likvidēts;

b) viss saimniekaugu materiāls ir aizvākts;

c) augu augšanas substrāts ir pilnībā nomainīts un minētā vienība un viss aprīkojums ir notīrīts un attiecīgā gadījumā dezinficēts;

d) kartupeļu vai tomātu audzēšanu ir apstiprinājusi kompetentā iestāde.

(2) Kartupeļu audzēšanai izmanto sertificētus stādīšanai paredzētus bumbuļus, sīkbumbuļus vai sīkaugus, kas iegūti no testētiem avotiem.

([1]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 (2019. gada 28. novembris), ar ko paredz vienotus nosacījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem īstenošanai, atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 690/2008 un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2019 (OV L 319, 10.12.2019., 1. lpp.).

(3) Tomātu audzēšanai izmanto sēklas, kas atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 prasībām, vai, ja pavairo veģetatīvi, tomātu augus, kas iegūti no šādām sēklām un audzēti oficiālā kontrolē.

(4) Ievieš apūdeņošanas un apsmidzināšanas programmu oficiālas kontroles pēc vajadzības, ieskaitot to aizliegumu, lai novērstu attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanos.

4.2. Norobežotajā teritorijā papildus pasākumiem, kas sīki izklāstīti 4.1. punktā, dalībvalstis veic šādus pasākumus:

(1) nekavējoties pēc infekcijas noteikšanas nodrošina, ka visas iekārtas un glabātavas, kas atrodas šādās norobežotās teritorijās un ir iesaistītas attiecīgā auga audzēšanā, tiek iztīrītas un vajadzības gadījumā dezinficētas, izmantojot atbilstošas metodes, kā noteikts 3. punktā;

(2) nekavējoties un vismaz trīs audzēšanas gadus pēc infekcijas noteikšanas:

a) gadījumos, kad norobežotā teritorija noteikta atbilstoši 5. panta 2. punkta b) apakšpunktam:

i) nodrošina, ka to kompetentās iestādes uzrauga telpas, kurās attiecīgie augi tiek audzēti, uzglabāti vai ar tiem rīkojas, kā arī audzēšanas vietas, kurās saskaņā ar līgumu tiek izmantotas iekārtas attiecīgā auga audzēšanai;

ii) pieprasa minētajā teritorijā stādīt tikai sertificētus stādīšanai paredzētus bumbuļus vai bumbuļus, ko paredzēts stādīt tajā pašā audzēšanas vietā un audzēt oficiālā kontrolē, ko piemēro visiem kartupeļu stādījumiem attiecīgajā teritorijā, un veikt testēšanu pēc tādu stādīšanai paredzētu bumbuļu novākšanas, kas audzēti audzēšanas vietās, kuras noteiktas par iespējami inficētām atbilstoši 5. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punktam,

iii) pieprasa, lai visās norobežotās teritorijas audzēšanas vietās darbības ar novāktajiem audzēšanas krājumiem paredzētajiem bumbuļiem notiktu atsevišķi no citu bumbuļu krājumiem vai tiktu īstenota tīrīšanas un vajadzības gadījumā dezinfekcijas sistēma pēc darbībām ar stādīšanai paredzētu bumbuļu krājumiem un pirms darbībām ar citu bumbuļu krājumiem;

iv) pieprasa, lai šajā norobežotajā teritorijā stādītu tikai tādus tomātu augus, kas izaudzēti no sēklām, kuras atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 prasībām, vai, ja pavairoti veģetatīvi,no tomātu augiem, kas iegūti no šādām sēklām un audzēti oficiālā kontrolē, ko piemēro visām tomātu kultūrām minētajā norobežotajā teritorijā;

v) veic apsekojumu, kas paredzēts 3. panta 1. punktā;

b) gadījumos, kad virszemes ūdeņi noteikti par inficētiem atbilstoši 5. panta 4. punkta trešās daļas a) apakšpunktam vai iekļauti to elementu sarakstā, kas var izplatīt attiecīgo kaitīgo organismu saskaņā ar IV pielikuma 2. punktu:

i) veic ikgadējo apsekojumu piemērotos laikos, arī paraugu ņemšanu no virszemes ūdeņiem un attiecīgā gadījumā no savvaļas nakteņu dzimtas saimniekaugiem attiecīgajos ūdens avotos, un nodrošina, ka paraugiem tiek veikti testi, kas minēti I pielikumā;

ii) lai novērstu attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanos, ievieš apūdeņošanas un apsmidzināšanas programmu oficiālas kontroles, tostarp aizliegumu ūdeni, kas noteikts par inficētu, izmantot attiecīgo augu un attiecīgā gadījumā citu kultivētu nakteņu dzimtas saimniekaugu apūdeņošanai un apsmidzināšanai. Minēto aizliegumu var pārskatīt, pamatojoties uz rezultātiem, kas iegūti virszemes ūdeņu intensīvā paraugu ņemšanā un testēšanā, kuru veic piemērotos laikos, lai gūtu augstu pārliecības līmeni, ka attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnes vairs nav. Ūdens, uz kuru attiecas aizliegums, izmantošanu var atļaut izmantot siltumnīcās oficiālā kontrolē tomātu augu un citu galapatēriņam un pārstrādei paredzētu saimniekaugu apūdeņošanai un apsmidzināšanai ar nosacījumu, ka ūdens ir dezinficēts, izmantojot atbilstošas metodes. Šādā gadījumā kompetentās iestādes var atsaukt ūdens noteikšanu par inficētu ar attiecīgo kaitīgo organismu;

iii) ja infekcija atklāta novadītajos šķidrajos atkritumos, ievieš oficiālas kontroles attiecībā uz to, kā tiek likvidēti novadītie cietie vai šķidrie atkritumi, kas rodas no rūpnieciskās pārstrādes vai iepakošanas stacijām audzēšanas vietās, kurās rīkojas ar attiecīgajiem augiem..

(3) Dalībvalstis attiecīgā gadījumā izstrādā programmu visu stādīšanai paredzēto bumbuļu krājumu atjaunošanai pienācīgā laikposmā.

VI PIELIKUMS

Prasības oficiāli apstiprinātai atkritumu likvidēšanai, kā minēts V pielikuma 1. punktā

Oficiāli apstiprinātās atkritumu likvidēšanas metodes, kas minētas V pielikuma 1. punktā, atbilst šādām prasībām:

1. attiecīgā auga atkritumus (arī izbrāķētos kartupeļus, kartupeļu mizas un tomātus) un visus citus cietos atkritumus, kas saistīti ar attiecīgajiem augiem (arī augsni, akmeņus un citu piegružojumu), likvidē, izmantojot vienu no šādām metodēm:

   a) likvidējot oficiāli apstiprinātā īpašā atkritumu likvidēšanas vietā, kur nav nosakāma riska, ka attiecīgais kaitīgais organisms varētu nokļūt vidē, piemēram, iesūcoties lauksaimniecības zemē vai nonākot saskarē ar ūdens avotiem, ko varētu izmantot lauksaimniecības zemes apūdeņošanai;

   b) sadedzinot;

   c) veicot citus pasākumus, ja ir konstatēts, ka nepastāv nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks; par šādiem pasākumiem ziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm.

   Šā punkta a) apakšpunkta nolūkos atkritumus nogādā tieši uz atkritumu likvidēšanas vietu, izmantojot aizsargpasākumus, lai atkritumi neizbirtu.

2. Pirms likvidēšanas šķidrajiem atkritumiem, kuros ir suspendētas cietās daļiņas, veic filtrēšanas vai nosēdināšanas procesus, lai atdalītu šādas daļiņas, un tos iznīcina saskaņā ar 1. punktu.

   Šķidros atkritumus:

   a) pirms likvidēšanas uzkarsē līdz vismaz 60 °C, uzturot šo temperatūru visā tilpumā vismaz 30 minūtes, vai

   b) likvidē citādi, saņemot oficiālu apstiprinājumu un piemērojot oficiālu kontroli, lai novērstu nosakāmu risku, ka atkritumi varētu nonākt saskarē ar lauksaimniecības zemi vai ūdens avotiem, ko varētu izmantot lauksaimniecības zemes apūdeņošanai.